

38. Астро-туризм: спостерігаємо за зірками

Валерія Петренко, Юрій Сологуб

Національний університет харчових технологій

Вступ. Стежити за зірками давно у людини у звичці. Від небесних світил не могла відвести погляд ні одна древня цивілізація - то була життєва необхідність. А як інакше, якщо світила були єдиним доступним орієнтиром для подорожей?

Методи дослідження. В ході дослідження використовувався метод аналізу та збору як статистичної так і аналітичної інформації. Зокрема були проаналізовані актуальні на сьогоднішній день тенденції розвитку туристичної сфери світу.

Результати. За даними Всесвітньої туристичної асоціації, через сотні років ми знову потягнулися за зірками. Обертів набирає астротуризм, один з нових світових тревел- трендів. Тисячі людей на планеті щорічно планують відпустку в місцях найбільшого скупчення зірок. І це не Голівуд чи Сен-Тропе.

Екзотичні відгалуження астротуризму - історичні тури (наприклад, до стародавніх обсерваторій) і « уфо-туризм» (пошуки в небі і на землі зелених чоловічків, літаючих тарілок або іншої видимої форми позаземного життя). Вастрореєстр потрапило і поширене для Росії явище - білі ночі.

Велика помилка вважати, що зоною для спостережень за зірками може стати будь-яке місце на планеті. По-перше, залежно від півкулі і пори року карта зоряного неба буде значно відрізнятись. По-друге, обов'язковою є відсутність потужного штучного освітлення («світлового забруднення») на сотні кілометрів навколо. Третя умова - клімат і погода. Бази і готелі для астротуристів будують насамперед у найбезхмарніших місцях на планеті.

Місця для астропаломництва бувають двох різновидів - з постійною та тимчасовою «експозицією». Перші мають у своєму розпорядженні зоряний матеріал практично протягом цілого року. Другі - своєрідні астрономічні флеш-моби. Візьмемо, наприклад, сонячне затемнення. Так, в 2000 році в маленькі південноавстралійські міста Седуна і Ліндхерст (з населенням 2 і 3 тисячі жителів відповідно) на перше за останні двісті років повне сонячне затемнення тривалістю 32 секунди злетілося більше 50 тисяч туристів.

За даними Всесвітньої туристичної асоціації, головні центри астротуризму в світі: Чилі, Південна Африка, Йорданія, Канарські і Гавайські острови. В одних телескопи - розвага для допитливих постояльців. В інших цінною є сама наукова

атмосфера - готелі розташовані в діючих і покинутих обсерваторіях і орієнтовані на завзятих астрономів-аматорів.

Найбільше число обсерваторій і телескопів на душу населення - в Чилі. Місцева Національна туристична служба вже 8 років практикує космічні канікули «Астрономічний шлях» по всій території країни.

Інший великий пункт особливого астропризначення - Намібія. У цій африканській країні розвинене так зване «астрономічне фермерство».

Перший luxury-кемпінг у сфері астротуризму King Aretas IV Camp відкрився два роки тому в Йорданії. Літній зоряний табір являє собою 50 просторих парусинових наметів біля підніжжя Петри.

Ближнє світло для новачків в астрономії - європейські готелі. Прозорий готель-кокон для спостереження за зірками побудували на Блакитному Березі Франції. На вибір гостям пропонують так звані номери-«бульбашки», оформлені в різному стилі. Крім того, кожна «бульбашка» обладнана телескопом і зоряною картою.

Достатньо перемахнути через кілька альпійських хребтів, щоб продовжити астротур в швейцарському готелі 3100 Kulmhotel Gornergrat. Співвідношення божевільного попиту на розміщення в замку з двома прилеглими вежами-обсерваторіями і мізерної кількості номерів призвело до того, що відпочинок у цій високогірній фортеці потрібно бронювати за рік-півтора.

Висновки. Отже, у світовому масштабі астрономічний туризм є цілком сформованим і самостійним туристичним напрямком. Все більше солідних турагентств організують подорожі, в яких туристів супроводжує професійний астроном. Як правило, це ексклюзивні подорожі, кількість яких не може перевищувати 5-6 на рік. Приблизно таке число значимих небесних подій, насамперед повних або часткових затемнень Місяця і Сонця відбувається щорічно.

Література.

1. <http://www.elle.ru/stil-zhizni/puteshestviya/astro-turizm/#ixzz2k6X4qsUq>
2. <http://travelluxtour.info/vidy-turizma/astronomicheskij-turizm/>
3. <http://www.turizmys.ru/astroturizm/>